

"Musicalment, estic obert a tot"

És un dels músics valencians més inquietos. I també un dels menys reconeguts. Després de formar part d'Al Tall i de posar en marxa el grup Terminal Sur, Miquel Gil torna, ara en solitari, amb 'Buscando tu olor', el treball que el posa de nou a la palestra.

Miquel Gil es troba al marge del negoci pop tal com s'entén habitualment. No està obligat a enregistrar un disc cada any, ni pateix si l'últim treball no arriba al capdamunt de les llistes d'èxits. Fa molt que compon i enregistra per plaer, per a donar eixida a unes cançons que li sorgeixen, com ell mateix diu, "com una necessitat fisiològica". Va fer part d'una formació folk mítica, Al Tall, i la va deixar quan ho va considerar oportú per obrir el seu horitzó creatiu amb un grup, Terminal Sur, que alguns pensen que es va avançar al seu temps. "Jo crec que van estar bé en el seu moment—recorda—. Era l'època de Dissidenten, els primers discos d'El Último de la Fila... El principi d'allò que en van dir música ètnica i que després va ser un boom. Potser ens avançarem uns anys, o no sabérem tenir paciència. Érem set professionals àvids de viure del grup i vam cometre una sèrie d'errors que en precipitaren el final."

Des d'aleshores, poc s'ha sabut del seu treball compositiu. Es va recloure als estudis d'enregistrament que té a València i deixà la vida pública. Fins ara, que torna amb un LP signat amb el seu nom i titulat *Buscando tu olor*. Si alguna cosa tenia clara des del principi és que volia treballar en solitari. "És un disc bastant personal, tot composicions meues. Crec que el problema de Terminal Sur va ser que les decisions eren massa obertes, quasi assembleàries,

i això va fer que allò es convertira en una maquinària pesant que no hi havia manera de moure i que acabarem enviant a la merda. En aquest cas volia tenir clar que, amb una guitarra i una veu, podia funcionar."

La gestació del nou disc arranxa de fa anys del final de Terminal Sur. "Vam intentar treure el segon LP cap a la fi del 92, però no fou

"Amb Terminal Sur, ens avançarem uns anys, o no sabérem tenir paciència. Érem set professionals àvids de viure del grup."

possible, i jo em vaig dedicar durant dos anys o tres a fer música d'encàrrec, per a televisió, teatre, publicitat, fins que va arribar el moment en què vaig adonar-me que el cuc se'm menjava. Vaig agafar la guitarra, em vaig tancar a compondre i començaren a eixir les primeres cançons. Vaig passar un any així. Vaig demanar textos als amics, perquè mai no havia fet lletres abans. El pas següent fou de pensar a tocar els temes en directe, i vaig anar muntant un grup amb Ricardo Esteve i Paco Bernal, que tocaven flamenc junts.

Després vaig connectar amb Xevi, que treballava a l'estudi. Començarem a tocar per barraquetes, a dissenyar el so i a funcionar, fins que l'estiu del 96 ens tancàrem a l'estudi. Abans havíem maquetat algunes cançons amb molts arranjaments, però no ens va acabar d'agradar el resultat. Com t'he dit, jo tenia clar que les cançons havien de ser petites, funcionar amb una guitarra i una veu. Si no era així, m'equivocava. A l'estudi treballàrem amb molta concreció: res de vent ni de teclats, i les bateries seqüenciades per una simple qüestió econòmica. Però sí que hi vam incloure tota classe de guitarres: elèctriques, espanyoles, acústiques, bouzuki, mandolina, baix i tota de percussió: congues, bongos, caixes peruanes... No volia posar-hi sinó els instruments que tinguera clars".

Gil mostra en *Buscando tu olor* una gamma estilística desacomplexada i vital, en què pot sorprendre el seu caire flamenc poc conegut. "Les cançons amb més aire de rumba són de les primeres que vaig fer. Entre els temes més recents hi ha *Elástico*, que sense deixar de costat la rumba juga amb una base reggae. També es pot destacar *Desesperao*, amb percussió d'inspiració africana". I això mateix es pot dir de les referències llatines que respiren algunes cançons. "Estic molt interessat a treballar en influències sudistes. Aquí, hi entra el reggae, l'africanisme, la música sud-americana..., però no la salsa, que

crec que és un subproducte nord-americà. La salsa de Nova York, inclosa la de Puerto Rico, m'aclararà".

En les lletres, bons amics com Josep Manuel Casany (Seguridad Social) o Julio Bustamante, hi aporten el seu gra de sorra perquè el disc arribe a bon port. De fet, Gil ho considera només un primer pas. "Aquest disc és un producte merament promocional. Cada vegada que enregistres comences de zero, i el que m'he plantejat és que aquest LP em permeta de fer-ne un segon, i el segon potser arribarà a una capa de gent més ampla. No demane res d'especial".

El disc ha estat publicat per la discogràfica independent valenciana Seminola Records, decisió que ratifica la idea de Miquel Gil d'anar sense presses. "Vaig prendre la decisió d'optar per aquesta via. Naturalment, vam polsar les companyies grans, i naturalment, a cap no va interessar el producte. Era clar que no hi hauria miracle, encara que vam intentar-ho".

Fou la companyia que li va proposar de participar en un recopilatori d'homenatge a Bob Dylan. "Acceptàrem, però amb una revisió més en l'ona de Tom Waits, que per mi és un rumber novaiorquès, que no de Dylan mateix. Aquí ja començarem a madurar el so i hi introduïrem un clarinet, vam substituir el baix per una tuba, hi posàrem percussió colpejant un peu de micro amb un bastó..." Eren passos que refermaven la voluntat de Gil de no detenir-se i d'experimentar a cada nou enregistrament, com demostra la seua darrera peça, també en un disc compartit. "Hem participat en el disc col·lectiu *Salvem el Botànic*, en què fem un altre pas endavant, perquè comencem a treballar amb *loops* de percussió, *zampogna* mostrejada digitalment... i el so va evolucionant i es va definint pensant en registres posteriors".

Pels seus antecedents, més d'un esperava, segurament, que el primer disc de Miquel Gil en solitari fóra cantat en valencià. No és així. El cantant i compositor té les seues raons. "He cantat en valencià en la meua col·laboració en el

disc *Salvem el Botànic*, on cante un poema original de Ramon Guillem. Però es que n'estava fart. Va arribar un moment en què em vaig empenyar molt amb la qüestió de la llengua, per diferents raons. No m'abellia gens cantar en valencià. Primer, per la nostra societat civil, que no s'interessa gens per la llengua. I segona, perquè no m'agradava l'ambient que hi havia entorn de la música en valencià, molt dependent de les subvencions. Fa poc més d'un any vaig començar a veure coses que començaren a picar-me un poc la moral una altra vegada, com Tres Fan Ball i Urbàlia Rurana. Ara mateix, un dels projectes que tinc es el segon disc de Miquel Gil com a tal, que serà en castellà, i l'altre és el que començarem a fer com un exercici de composició i al qual pertany la cançó del Botànic. Forma part d'un projecte que prova de musicar poetes nascuts a partir, aproximadament, dels anys seixanta. Poetes valencians, encara que també se n'esquitlla algun de mallorquí i de valencià del nord. Són poetes que no tenen molt de cartell, perquè m'abellia més treballar amb gent jove i fresca que

amb pares de la pàtria. Preferesc descobrir gent. En aquest projecte m'ajuda Ramon Guillem. El punt de vista és totalment desapassionat. Vull cantar en valencià com en altre moment no em va abellir fer ho". El que sí que té clar Gil és que no vol mirar cap arrere. Quan se li pregunta per la seua fugida d'Al Tall, no dubta: "Jo hi vaig pegar carpetada en 1986. S'ha de tenir en compte que, entre el 84 i el 85 havien arribat coses com *El Tonto Simón*, de Radio Futura, i també Dissidenten, els primers discos d'El Último de la Fila... Jo tractava de fer això dins d'Al Tall. Em vaig passar dos o tres anys fent temes que em tombaven constantment a l'assaig, perquè jo anava per altres terrenys i no podia quedar-me constrenyit només a la música popular valenciana, sinó que estava obert a tot i amb moltes ganes de fer coses. La decisió va estar ben presa. Després hi havia una sèrie de qüestions personals, extramusicals. Amb tot, el meu mestre és Vicent Torrent. Si no haguera treballat amb ell no sabria segurament ni la quarta part del que sé".

Eduard Guillot

"Va arribar un moment que em vaig empenyar molt amb la qüestió de la llengua. No m'abellia gens cantar en valencià. Primer, per la nostra societat civil, que no s'interessa gens per la llengua. I segona, perquè no m'agradava l'ambient que hi havia entorn de la música en valencià, molt dependent de les subvencions."